



GMINA WYRZYSK
URZĄD MIEJSKI W WYRZYSKU

Wyrzysk ul. Bydgoska 29
tel.(67) 286-24-00, fax. (67) 286-26-26
www.wyrzysk.pl, e-mail: urząd@wyrzysk.pl


RADA MIEJSKA w Wyrzysku	
Wpłynęło	18.11.2024
L. dz.	
Skierowano	
Podpis	NZ Stecundowska

OSGO.602.2.2024

Wyrzysk, dnia 18.11.2024 r.

Pan Piotr Kuna
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Wyrzysku

Burmistrz Wyrzyska przedkłada w załączeniu niniejszego pisma raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk za lata 2021-2022.

Z poważaniem
BURMISTRZ

Marcin Piszczek

Załącznik:

1. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk za lata 2021-2022.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

Opracowała: Aleksandra Kołodziej, tel. 67 286 41 47



**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY
WYRZYSK ZA LATA 2021-2022**



Wyrzysk, 2024 r.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022

Spis treści

1. Wstęp.....	3
1. 1. Podstawa prawna.....	3
1. 2. Cel i zakres opracowania.....	3
1. 3. Cele strategiczne programu oraz metodyka tworzenia raportu.....	3
2. Charakterystyka gminy.....	5
2. 1. Położenie.....	5
2. 2. Demografia.....	7
2. 3. Klimat.....	7
2. 4. Gleby.....	8
2. 5. Zasoby przyrodnicze.....	10
2. 6. Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	12
2. 6. 1. Czyste Powietrze.....	13
2. 7. Zagrożenia hałasem.....	14
2. 8. Pola elektromagnetyczne.....	15
2. 9. Gospodarowanie wodami.....	16
2. 9. 1. Wody powierzchniowe.....	16
2. 10. Gospodarka wodno-ściekowa.....	17
2. 11. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	20
2. 11. 1. Gospodarowanie odpadami zawierającymi azbest.....	23
2. 11. 2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.....	24
2. 12. Edukacja ekologiczna.....	25
3. Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk za lata 2021-2022.....	27
4. Podsumowanie.....	32

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

1. Wstęp

1. 1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 poz. 54) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów są one przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Rada Miejska w Wyrzysku uchwałą nr XXXIV/304/2021 z dnia 19 marca 2021 r. przyjęła „Program ochrony środowiska dla Gminy Wyrzysk na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028”.

1. 2. Cel i zakres opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) – art. 17 ust. 1 nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji powiatowego i gminnego programu ochrony środowiska. Celem Raportu dla Gminy Wyrzysk jest przedstawienie postępów z wykonania poszczególnych zadań za okres od 2021 r. do 2022 r. zapisanych w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Wyrzysk na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025-2028” oraz wskazanie sposobu finansowania wykonanych zadań.

1. 3. Cele strategiczne programu oraz metodyka tworzenia raportu

W „Programie ochrony środowiska dla Gminy Wyrzysk na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zostały przedstawione działania z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Wyrzysk wraz z okresami ich realizacji. Program określa cele długoterminowe wraz ze wskazaniem kierunków interwencji w określonym obszarze działania. Zakres Raportu powinien odpowiadać treści przyjętego Programu. W Raporcie zostały przedstawione postępy w realizacji każdego z zadań zapisanych w Programie. Raport stanowi podsumowanie stopnia realizacji przedsięwzięć przyjętych w Programie. Dotyczy to wszystkich zadań zapisanych w Programie:

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

tych realizowanych bezpośrednio przez samorząd gminny, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie.

Dane podstawowe do wykonania Raportu z wykonania „Programu ochrony środowiska dla Gminy Wyrzysk na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028” stanowią głównie:

- sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Wyrzysk za lata 2021 i 2022,
- informacje pozyskane z Urzędu Miejskiego w Wyrzysku,
- informacje pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Pile,
- raporty o stanie środowiska w województwie wielkopolskim wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- informacje z innych źródeł pozyskane we własnym zakresie.

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska jakie zostały wykonane na terenie Gminy Wyrzysk w latach 2021 – 2022. W Raporcie opierano się na harmonogramie przedsięwzięć planowanych do realizacji, określonych w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Wyrzysk na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028”. W Raporcie odniesiono się do konkretnych zadań wyszczególnionych w Programie, jak również wzięto pod uwagę przedsięwzięcia, które nie były zawarte w Programie, a które mieszczą się w ramach polityki ekologicznej Gminy Wyrzysk i zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Harmonogram Programu obejmował zadania zaplanowane w szerokim przedziale czasowym, a duża część zadań wykracza poza ramy czasowe przyjęte podczas sporządzania dokumentu. W niniejszym Raporcie przedstawiono zadania z zakresu poszczególnych sektorów, związanych z ochroną środowiska, realizowane w latach 2021 – 2022. W Programie ochrony środowiska przyjęto następujący podział zagadnień:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenie hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno – ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

2. Charakterystyka gminy

2. 1. Położenie

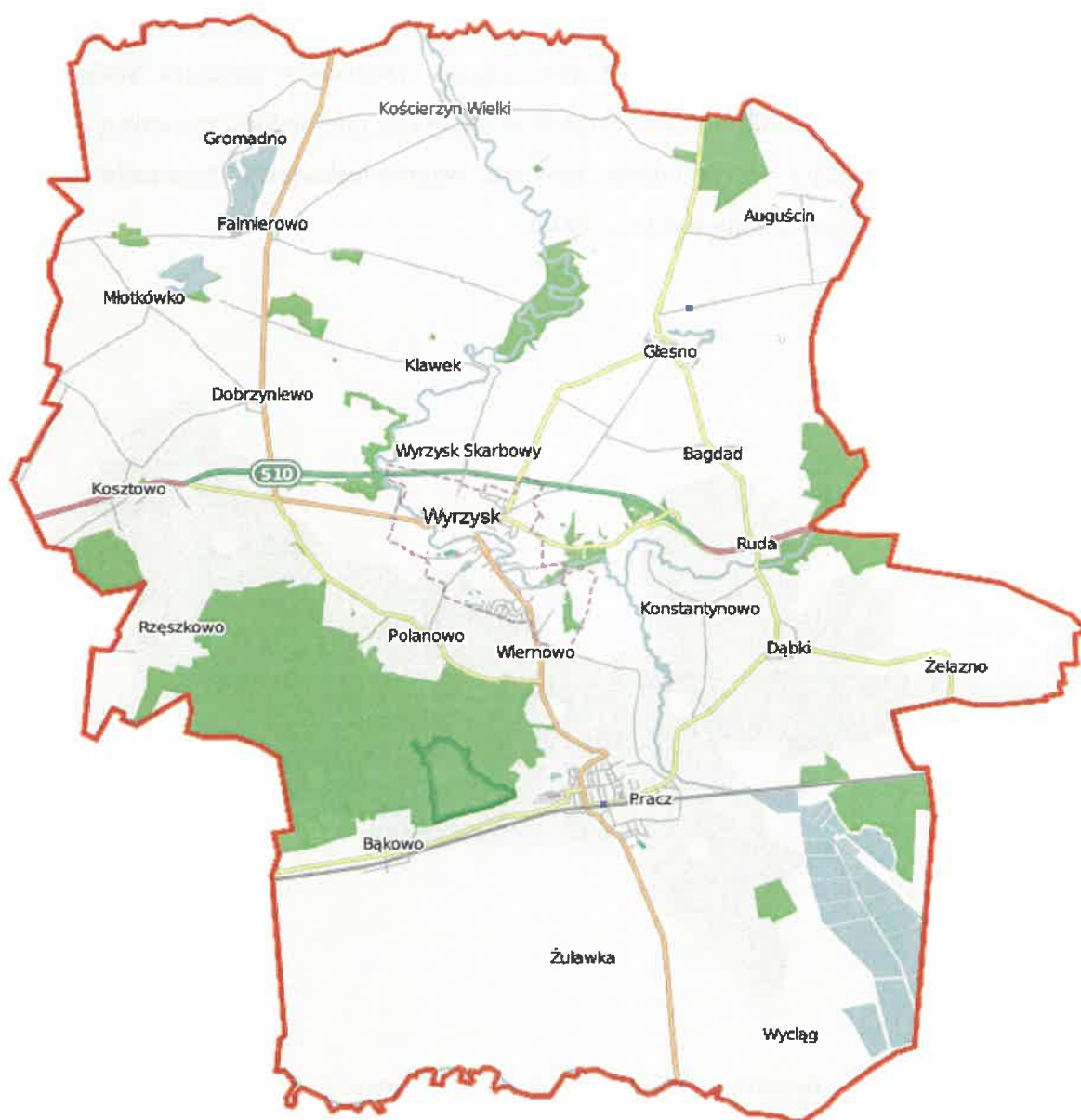
Gmina Wyrzysk jest gminą miejsko-wiejską położoną w północnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie pilskim. Gmina graniczy od zachodu z gminami Białośliwie i Wysoka, od strony północnej z gminą Łobzenica, od wschodu z gminami Sadki i Kcynia położonymi w powiecie nakielskim w województwie kujawsko-pomorskim, natomiast od południa z gminami Gołańcz leżącą w granicach powiatu wągrowieckiego i Szamocin z powiatu chodzieskiego. Powierzchnia gminy wynosi 159 km².



Rysunek 1. Gmina Wyrzysk na tle powiatu pilskiego.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

W skład gminy wchodzi miasto Wyrzysk, 19 sołectw: Auguścín, Bąkowo, Dąbki, Dobrzyniewo, Falmierowo, Glesno, Gromadno, Karolewo-Wiernowo, Konstantynowo, Kosztowo, Kościerzyn Wielki, Młotkówko, Osiek nad Notecią, Polanowo, Ruda, Rzęszkowo, Wyrzysk Skarbowy, Żelazno i Żuławka oraz 12 miejscowości nieposiadające statusu sołectwa: Anusin, Bagdad, Bielawy Nowe, Gleszczonek, Klawek, Komorowo, Marynka, Masłowo, Ostrówek, Polinowo, Wyciąg i Zielona Góra.



Rysunek 2. Plan gminy Wyrzysk (źródło: www.wikipedia.pl).

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

2. 2. Demografia

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2022 r. gminę Wyrzysk zamieszkiwało 13 189 osób, z czego 6 482 stanowili mężczyźni, natomiast 6 707 kobiety. Powierzchnia gminy Wyrzysk wynosi 159 km², co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 82 os./km². Poniższa tabela przedstawia zmiany liczby ludności powiatu w latach 2012 - 2022.

Tabela 1. Liczba ludności na terenie gminy Wyrzysk w latach 2012-2022 (źródło: Bank Danych Lokalnych).

lata	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
liczba kobiet	7 267	7 274	7 224	7 204	7 186	7 144	7 131	7 114	6 821	6 759	6 707
liczba mężczyzn	6 959	6 940	6 908	6 892	6 894	6 887	6 829	6 812	6 579	6 510	6 482
liczba ludności (ogółem)	14 226	14 214	14 132	14 096	14 080	14 031	13 960	13 926	13 400	13 269	13 189

Liczba ludności gminy Wyrzysk na przełomie ostatnich 10 lat z roku na rok spada. Liczba osób zamieszkujących gminę Wyrzysk w 2021 roku wynosiła 14 226, a w roku 2022 spadła o 1 037 osób. Zdecydowaną większość społeczeństwa stanowią kobiety.

2. 3. Klimat

Gmina Wyrzysk położona jest w strefie klimatu umiarkowanego, przejściowego kształtowanego przez zmienny w swym zasięgu napływ, mas powietrza morskiego i kontynentalnego, przy przewadze wpływów kontynentalnych. Obszar charakteryzuje się uprzywilejowanymi warunkami termicznymi i niskimi opadami. Maksymalne opady przypadają na miesiące letnie: lipiec, sierpień, natomiast minimalne na miesiące zimowe: styczeń – marzec. W ciągu roku występuje średnio około 50 dni pogodnych. Wiatry wieją głównie z kierunku zachodniego i północno – zachodniego. Średnie wieloletnie wybranych cech klimatycznych kształtują się następująco:

- średnia temperatura powietrza - 8,3 °C;
- wilgotność względna powietrza - 79%;

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

- zachmurzenie ogólne nieba - 63%;
- suma opadów - 550 mm;
- średnia prędkość wiatru - 3,46 m/s.

2. 4. Gleby

Gleby występujące na obszarze gminy w większości zaklasyfikowane zostały do gleb o średnio dobrej, średniej i słabej jakości. Szczegółową klasyfikację gleb gminy, pod względem jakości bonitacyjnej przedstawia poniższa tabela, przy czym wato zauważyć, iż udział procentowy gruntów ornych klasy II, których powierzchnia wynosi ok. 20 ha, zaokrąglono do zera.

Tabela 2. Klasy bonitacyjne gruntów ornych i użytków zielonych na terenie powiatu pilskiego i Gminy Wyrzysk (źródło: opracowanie własne).

	Klasy bonitacyjne gruntów ornych w %								
	I	II	III	III	IVa	IVb	V	VI	VIz
Powiat Pilski	0	0	7	19	32	19	16	6	1
Gmina Wyrzysk	0	0	13	29	28	18	10	2	0

Na podstawie powyższej tabeli można stwierdzić, że na terenie gminy Wyrzysk przeważają grunty orne i użytki zielone średniej jakości, które łącznie stanowią 75% wszystkich gruntów ornych. 13% wszystkich gruntów ornych stanowią grunty najlepszej jakości, natomiast najslabsze grunty stanowią 12% ogółu. Na terenie gminy Wyrzysk przeważają siedliska odpowiednie do produkcji żyta i roślin towarzyszących. Dominuje tu kompleks żytni bardzo dobry, do którego zalicza się najlepsze gleby lekkie. Charakteryzują się one mniej trwałą strukturą, są głębiej wylugowane z węglanów i uboższe w makroelementy niż gleby kompleksów 1-3. Przeważnie są to gleby pseudobielicowe. Przy zachowaniu wysokiego stopnia kultury i stosowaniu właściwych zabiegów agrotechnicznych można uprawiać na nich wszystkie rośliny uprawne.

Znaczny udział stanowi także kompleks żytni dobry, który obejmuje gleby utworzone z piasków gliniastych lekkich podścielonych piaskiem słabo gliniastym lub piasków głęboko

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

zalegających na glinach. Zaliczane są tu gleby brunatne i pseudobielicowe oraz czarne ziemie i mady. Są lekko kwaśne i ubogie w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe, okresowo suche. Wymagają systematycznego nawożenia. Roślinami wskaźnikowymi tego kompleksu są: żyto, jęczmień i ziemniaki. Sporadycznie można uprawiać mniej wymagające odmiany pszenicy. Wysokość plonów zależy głównie od ilości opadów. Grunty leśne, tereny zadrzewione i zakrzaczone zajmują ok. 14,7 % powierzchni całej gminy. Szata roślinna, w granicach gminy, zaliczana jest do III Wielkopolsko-Pomorskiej krainy przyrodniczo-leśnej, dzielnicy Pojezierza Krajeńskiego. Na terenie gminy bardzo dużą powierzchnię zajmują również tereny zadrzewione i zakrzaczone zlokalizowane w obrębie skarp oraz doliny Noteci. Ich łączna powierzchnia wynosi 405 ha. Największe powierzchnie terenów leśnych znajdują się w południowej części gminy, między Osiekiem nad Notecią a Rzęszkowem, w obrębie moren czołowych.

Występują tam głównie 16 siedliska gradowe, w którym dominującym drzewostanem jest dąb i grab. Na siedliskach mniej urodzajnych w obrębie wyniesień pojawia się także sosna i świerk. Mniejsze powierzchnie leśne usytuowane są w obrębie doliny Łobzonki i Orlej. W ich strefie przykrawędziowej występuje drzewostan sosnowy, a na ich dnie olsy, w tym także olsy jesionowe. Bory sosnowe występują również na południe od miejscowości Dąbki i Żelazno. Łąki i pastwiska zajmują 18,2 % powierzchni gminy. Największy obszar tworzą w obrębie dna pradoliny, w dolinie Łobzonki, między Wyrzyskiem a Osiekiem, w dolinach rzeki Orlej i Lubczy, a także wzdłuż mniejszych cieków w obrębie wysoczyzny. Ze względu na bliskość rzek część tych łąk podczas wysokich stanów wody w rzekach, nie jest wykorzystywana rolniczo. Na powierzchniach, gdzie łąki są silnie przesuszane coraz częściej wprowadzane są zalesienia.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

2. 5. Zasoby przyrodnicze

Zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wśród form ochrony przyrody na terenie gminy Wyrzysk można wyróżnić:

- Rezerwaty przyrody (1);
- Obszar chronionego krajobrazu (2);
- Obszar Natura 2000 (4);
- Pomniki przyrody (16).

Tabela 3. Formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Wyrzysk, (źródło: www.crfop.gdos.gov.pl).

L.p.	Forma ochrony	Nazwa/Opis	Data utworzenia
1.	rezerwat przyrody	Zielona Góra	1969-01-03
2.	obszar chronionego krajobrazu	Dolina Noteci	1989-07-01
3.	obszar chronionego krajobrazu	Dolina Łobżonki i Bory Kujawskie	1989-07-01
4.	obszar natura 2000	Dębowa Góra	2011-02-08
5.	obszar natura 2000	Dolina Noteci	2008-01-15
6.	obszar natura 2000	Dolina Łobżonki	2011-02-08
7.	obszar natura 2000	Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego	2004-11-05

Na terenie gminy istnieje 16 obiektów przyrodniczych wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, jako pomniki przyrody. Są to drzewa występujące pojedynczo, tworzące grupy drzew oraz aleje. Na uwagę zasługuje największa w północnej części województwa wielkopolskiego aleja drzew, składająca się z dębów, lip i jesionów, której fragment znajduje się w gminie, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 242, od Wyrzyska do jej zachodniej granicy. Z przyrodniczego punktu widzenia bardzo ważne są również stanowiska rzadkiego jarzębu brekini występującego w obrębie kompleksu leśnego Zielona Góra.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

Tabela 4. Pomniki przyrody występujące na terenie gminy Wyrzysek, (źródło: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 2017 r.).

Lp.	Przedmiot ochrony	Lokalizacja	Opis	Ustanowienie
1.	Aleja	Drzewa rosną po obydwu stronach drogi wojewódzkiej prowadzącej z Wyrzyska do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 242 i drogami gminnymi	Dąb szypulkowy (<i>Quercus robur</i>)	Orzec. Nr 368/70 PWRN w Bydgoszczy z dn. 22.04.70 r.
2.	Grupa drzew	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Zielona Góra, oddz. 97b, oddz. 87b	Dąb szypulkowy (<i>Quercus robur</i>)	Orzec. Nr 252/58 PWRN w Bydgoszczy z dn. 31.12.58 r.
3.	Pojedyncze drzewo	Falmierowo	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Orzec. Nr 246 PWRN w Bydgoszczy z dn. 10.08.57 r.
4.	Pojedyncze drzewo	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Zielona Góra, oddz. 79b	Dąb szypulkowy (<i>Quercus robur</i>)	Orzec. Nr 219 o PWRN w Bydgoszczy z dn. 15.12.56 r.
5.	Pojedyncze drzewo	Bąkowo	Dąb szypulkowy (<i>Quercus robur</i>)	Orzec. Nr 130/55 PWRN w Bydgoszczy z dn. 08.02.55 r.
6.	Grupa drzew	Drzewa rosną po obu stronach drogi z Komorowa do Krstkowa	Dąb szypulkowy (<i>Quercus robur</i>)	Orzec. Nr 86/54 PWRN w Bydgoszczy o uznaniu za pomnik przyrody z dn. 12.03.54 r.
7.	Aleja	Osiek nad Notecią	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Orzec. Nr 86/54 PWRN w Bydgoszczy o uznaniu za pomnik przyrody z dn. 12.03.54 r.
8.	Grupa drzew	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Zielona Góra, oddz. 10La, 90a, 88b, 99a	Jarząb brekinia (<i>Sorbus torminalis</i>)	Orzec. Nr 6/53 PWRN w Bydgoszczy o uznaniu za pomnik przyrody z dn. 25.05.53 r.
9.	Grupa drzew	Glesno	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), Platan klonolistny (<i>Platanus acerifolia</i>), Dąb szypulkowy (<i>Quercus robur</i>)	Dec. Woj. Piłskiego nr 17 z dn. 3.02.83 r. Dz. Urz. WRN nr 11 poz.46
10.	Pojedyncze drzewo	Falmierowo	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Zarz. Nr 82 Woj. Piłskiego z dn. 27.12.1984 r. o uznaniu za pomnik przyrody Dz. Urz. Nr 9 poz. 127
11.	Aleja	Drzewa rosną przy drodze gminnej nr 10 i drodze wojewódzkiej nr 242 na odcinku od skrzyżowania drogi do Łobżenicy do skrzyżowania do Niezychowa	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), Dąb szypulkowy (<i>Quercus robur</i>), Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Zarz. Nr 82 Woj. Piłskiego z dn. 27.12.1984 r. o uznaniu za pomnik przyrody Dz. Urz. Nr 9 poz. 128
12.	Pojedyncze drzewo	Wyrzysek, ul. Podgórna	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Rozp. Woj. Piłskiego nr 62/94 z dn. 14.10.1994 r., w spr. uznania za pomniki przyrody Dz. Urz. Nr 18 z 17.10.1994 r.
13.	Grupa drzew	Gromadno	Topola biała (<i>Populus alba</i>)	Rozp. Woj. Piłskiego nr 62/94 z dn. 14.10.1994 r., w spr. uznania za pomniki przyrody Dz. Urz. Nr 18 z 17.10.1994 r.
14.	Pojedyncze drzewo	Żuławka	Wiąz szypulkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	Rozp. Woj. Piłskiego nr 62/94 z dn. 14.10.1994 r., w spr. uznania za pomniki przyrody Dz. Urz. Nr 18 z 17.10.1994 r.
15.	Pojedyncze drzewo	Żuławka	Grusza (<i>Pyrus communis</i>)	Rozp. Woj. Piłskiego nr 62/94 z dn. 14.10.1994 r., w spr. uznania za pomniki przyrody Dz. Urz. Nr 18 z 17.10.1994 r.
16.	Pojedyncze drzewo	Bagdad	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Rozp. Woj. Piłskiego nr 9/97 z dn. 6.10.1997 r. w spr. uznania za pomniki przyrody Dz. Urz. nr 312 poz. 137 - 10.10.1997 r.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

2. 6. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Gmina Wyrzysk od wielu lat prowadzi działania mające na celu organicznie niskiej emisji oraz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. W Programie wyznaczono następujące cele w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej
	Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych
	Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej
	Edukacja ekologiczna
	Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk
	Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej
	Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich
	Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego
	Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin

Zadania mające na celu ochronę klimatu i powietrza dotyczyły zmniejszenia emisji zanieczyszczeń pochodzących głównie z transportu, niskiej emisji oraz z sektora komunalnego. Jednym z zadań jakie uznano za priorytetowe było zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej i komunalnych. Postawiono na kompleksowe docieplenie budynków, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz modernizację instalacji centralnego ogrzewania. Realizacja projektu pozwoliła na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

szkodliwych dla środowiska, generowanych podczas wytwarzania energii dla obiektów użyteczności publicznej oraz zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych budynków.

Koniecznym działaniem do wdrożenia uznano te zadania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza ujętych w „Planie Gospodarki Niskoemisyjnej” oraz „Programie ochrony powietrza dla terenu województwa wielkopolskiego”. Za istotne zadania uznano remonty i modernizację dróg gminnych i powiatowych, które pozwalają na zmniejszenie wtórnej emisji zanieczyszczeń. Realizacja celów w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w dużej mierze należy do obowiązków podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych. Największe ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza pochodzą z zakładów, lokalnych kotłowni oraz palenisk domowych. Gmina Wyrzysk nie prowadzi ewidencji przeprowadzanej termomodernizacji przez mieszkańców. Istniejące obiekty budowlane są sukcesywnie poddawane termomodernizacji w zależności od możliwości finansowych właściciela lub zarządcy budynku. Często prace termomodernizacyjne budynków wiążą się ze zmianą struktury ogrzewania na paliwa ekologiczne.

2. 6. 1. Czyste Powietrze

Gmina Wyrzysk w dniu 20 maja 2021 r. zawarła Porozumienie nr 073.113.2021 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Poznaniu. Na podstawie zawartego porozumienia, Konsultanci wspomagają mieszkańców w procesie składania wniosków o dofinansowanie, ich wypełnianiu, a także przekazują złożone wnioski do WFOŚiGW w Poznaniu. W 2021 roku przekazano 6 wniosków, natomiast w 2022 r. już 12 wniosków o dofinansowanie z programu priorytetowego „Czyste Powietrze”.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

2. 7. Zagrożenia hałasem

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie ochrony klimatu akustycznego (zagrożenia hałasem):

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Zagrożenia hałasem	Ustalenie i konsekwentne przestrzeganie ograniczeń w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w szczególności kreowanie komfortu akustycznego na terenach walorach turystyczno-krajobrazowych
	Budowa ścieżek rowerowych
	Prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach
	Tworzenie warunków do rozwoju transportu zbiorowego
	Modernizacja i renowacja nawierzchni dróg
	Zinwentaryzowanie źródeł nadmiernego hałasu

Część zadań związanych z ochroną przed hałasem jest zbieżna z zadaniami realizowanymi w zakresie ochrony powietrza (modernizacja dróg w Gminie Wyrzysk). Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego polega przede wszystkim na zmniejszeniu poziomów hałasu u samego źródła oraz na zmniejszaniu poziomów hałasu metodami akustyczno – urbanistycznymi i akustyczno – budowlanymi na drodze między źródłem a odbiorcą. Wykonanie postulatów związanych z ochroną przed hałasem na poziomie gminnym może zostać zrealizowane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki przestrzennej realizowanej na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wyrzysk oraz podejmowanych na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. 8. Pola elektromagnetyczne

Ochrona środowiska przed przekroczeniem dopuszczalnego promieniowania pola elektromagnetycznego polega przede wszystkim na przestrzeganiu przepisów dotyczących dopuszczalnych norm promieniowania pola elektromagnetycznego oraz systematycznym monitoringu stanu urządzeń emitujących tego typu pole. W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie ochrony klimatu przed promieniowaniem z pola elektromagnetycznego:

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Pola elektromagnetyczne	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi
	Propagowanie wiedzy na temat wyników aktualnych pomiarów i kierunku zmian obserwowanych w tych badaniach.
	Edukacja ekologiczna społeczeństwa wskazując rzeczywista skalę zagrożeń emisją pól elektromagnetycznych

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.). Do roku 2018 pomiary te prowadził Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest w nowej, rozszerzonej sieci pomiarowej, zmienił się również zakres i częstotliwość prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Zakres okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego, w przedziale częstotliwości co najmniej od 80 MHz do 40 GHz. Obowiązujący poziom dopuszczalny natężenia PEM dla badanych częstotliwości wynosi 28. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznaczono w każdym województwie, w

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

podziale na stałą sieć monitoringu oraz sieć monitoringu badawczego. Zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska, ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

2. 9. Gospodarowanie wodami

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie gospodarowania wodami:

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Gospodarowanie wodami	Rozbudowa sieci wodociągowej oraz budowa stacji uzdatniania wody
	Kontrola eksploatacji ujęć wody i likwidacja studni nieużytkowanych,
	Rozpoznanie potrzeby ustanowienia stref ochronnych ujęć wody i ewentualne wdrożenie ograniczeń przewidzianych dla ochrony wód

2. 9. 1. Wody powierzchniowe

Gmina Wyrzysk w całości pokrywa się z obszarem dorzecza Noteci, stąd też wyznaczyć tu można działy wodne IV i V rzędu. Największym ciekim powierzchniowym jest Noteć, wpływająca na teren gminy z województwa kujawsko - pomorskiego w 168 km biegu, która stanowi południową granicę gminy. Płynąca ze wschodu na zachód Noteć, jak i jej dopływy, odwadniają cały obszar gminy. Z szeregu zlewni cząstkowych wpisanych w granice gminy na uwagę zasługuje obok zlewni własnej Noteci, zlewnia Łobzonki. Rzeka Łobzonka to prawostronny dopływ Noteci o całkowitej długości 71,8 km. Do dorzecza Łobzonki przynależą jej lewobrzeżne dopływy Lubcza i Orla oraz prawobrzeżny Kanał Młotkowski. Okaliniec (inaczej zwany Kanałem Młotkowskim), płynie prawie równoleżnikowo z zachodu na wschód uchodząc w 15 km do Łobzonki. W swym środkowym biegu prowadzi wody jako ciek przykryty. Bierze on swój początek we wschodniej części Wzgórz Wysockich i płynie w mało wykształconej dolinie

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

do drogi Wysoka - Pobórka Wielka, a następnie przepływa przez płaskie obniżenie znajdujące się między Wysoką i Wysoczką a Wysoką Małą i na południowy - zachód od tej miejscowości wpływa na teren Miasteczka Krajeńskiego. Lubcza uchodząca do Łobzonki o długości 25,8 km odwadnia obszar 206,1 km². Rzeki Lubcza i Orla przepływają przez kilka zbiorników wodnych co wpływa wyrównująco na wielkość ich stanów i przepływów w ciągu roku.

Notowane najniższe w kraju sumy opadów dla Województwa Wielkopolskiego mają znaczący wpływ na niskie zasoby wodne. W odniesieniu do obszaru całego województwa średnie odpływy powierzchniowe wynoszą 3,74 l/s/km², (dla kraju, 5,2-5,4 l/s/km²). W gminie Wyrzysk odpływ ze zlewni Noteci wynosi 4,0 l/s/km². Główne rzeki z terenu gminy posiadają typowo śnieżno - deszczowy system zasilania znajdujący odbicie w zróżnicowaniu przepływów. Wysokie stany wód związane są z roztopami i występują na ogół w marcu i kwietniu. Wezbrania letnie, związane z maksimum opadowym, zaznaczają się słabo na obszarze powiatu. Na rzekach nie występują katastrofalne niszówki (bardzo niskie stany wody będące następstwem posuchy). Zjawisku temu zapobiegają jeziorne zbiorniki retencyjne oraz utrudniające odpływ zarastanie koryt rzecznych. Od zasilania i ukształtowania powierzchni zależy wielkość odpływu wód w rzekach. Na terenie gminy Wyrzysk zlokalizowane są 4 kanały o łącznej długości 19 840 m.

2. 10. Gospodarka wodno-ściekowa

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa, modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków
	Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej oraz egzekwowanie przyłączania się do realizowanych i istniejących sieci kanalizacyjnych
	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i systemu kontroli ich opróżniania
	Inspirowanie programów mających na celu ograniczenie spływu azotu z terenów rolniczych

Zadanie Gminy w zakresie realizacji gospodarki wodno - ściekowej na terenie gminy Wyrzysk realizuje Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wyrzysku Spółka z o.o., które powstało dnia 1 stycznia 2000 roku w wyniku przekształcenia Zakładu Wodociągów i Kanalizacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

w Wyrzysku – zakładu budżetowego w jednoosobową spółkę Gminy Wyrzysk. Wolę przekształcenia wyraziła Rada Miejska w Wyrzysku uchwałą nr XI/59/99 z dnia 31 sierpnia 1999 roku w sprawie przekształcenia Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Wyrzysku w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Kapitał zakładowy spółki wynosi 19.979.520 zł. Wszystkie udziały posiada Gmina Wyrzysk. Spółka wchodząc w prawa i obowiązki przekształcanego zakładu budżetowego prowadzi nieprzerwanie działalność polegającą na zaspakajaniu potrzeb społeczności Gminy Wyrzysk w zakresie dostawy wody i odprowadzenia ścieków zarówno z urządzeń będących własnością spółki jak i pozostających na majątku gminy.

W 2021 roku wydobyto ze wszystkich ujęć wody 804,1 tys. m³ wody, z tego na cele własne (płukanie sieci, oczyszczalnia ścieków) oraz sprzedaż zużyto 675,3 tys. m³ wody. Strata (awarie, wycieki oraz nieuprawniony pobór) wyniosły 16,1 %. Odprowadzono i dowieziono do oczyszczalni 467 tys. m³ ścieków.

W 2022 roku wydobyto ze wszystkich ujęć wody 737,9 tys. m³ wody, z tego na cele własne (płukanie sieci, oczyszczalnia ścieków) oraz sprzedaż zużyto 700,2 tys. m³ wody. Straty (awarie, wycieki oraz nieuprawniony pobór) wyniosły 5,1 %. Odprowadzono i dowieziono do Oczyszczalni 468 tys. m³ ścieków.

Na koniec 2022 roku na terenie Gminy Wyrzysk zwodociągowanych było 98% nieruchomości, a 91 % skanalizowanych. Jednostkowe ceny wody i ścieków oraz opłaty abonamentowe (w zł) wyniosły w roku 2022: woda 3,29 zł netto, ścieki 8,32 zł netto, abonament woda 8,89 zł, abonament ścieki 17,89 zł netto.

Długość sieci wodociągowej w Gminie wynosi 121,9 km, natomiast sieci kanalizacji sanitarnej 58,6 km.

Tabela 5. Zestawienie zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2021-2022 (źródło: Urząd Miejski w Wyrzysku).

Miejscowość	Przydomowa oczyszczalnia ścieków		Zbiornik bezodpływowy	
	2021	2022	2021	2022
Anusin	1	1	4	4
Auguścin	13	15	45	45
Bagdad	0	0	20	2
Bąkowo	1	0	14	6

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

Bielawy Nowe	0	0	2	3
Dąbki	0	0	5	4
Dobrzyniewo	0	0	1	1
Falmierowo	7	10	26	24
Glesno	0	0	1	1
Gleszczonek	1	1	21	21
Gromadno	2	2	4	4
Karolewo	0	2	16	16
Klawek	1	1	11	11
Komorowo	1	1	4	3
Konstantynowo	0	0	4	1
Kościerzyn Wielki	6	7	48	30
Kosztowo	13	15	46	46
Marynka	0	0	4	4
Masłowo	1	1	7	7
Młotkówko	2	2	22	22
Osiek nad Notecią	7	7	159	114
Ostrówek	2	2	10	10
Polanowo	9	10	29	25
Polinowo	6	6	13	13
Ruda	1	1	22	14
Rzęszkowo	6	7	18	18
Stefanowo	0	0	3	3
Wiernowo	1	2	4	3
Wyrzysk	5	6	170	74
Wyrzysk Skarbowy	5	6	43	42
Żelazno	0	0	2	1
Żuławka	3	4	7	7
Razem	94	109	785	578

2. 11. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W ramach podjętych uchwał Rady Gminy Wyrzysk od 2021 r. systemem gospodarki odpadami komunalnymi zostały objęte nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe stanowiące własność Gminy Wyrzysk.

Wysokość opłaty do lutego 2022 roku wynosiła 29,50 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkującej nieruchomość. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalało się stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 59,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca. W przypadku właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym obowiązywało zwolnienie z części opłaty w wysokości 2 zł.

Natomiast miesięczna stawka opłaty za pojemnik lub worek dla nieruchomości niezamieszkałych stanowiących własność Gminy Wyrzysk, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne wynosiła:

- 1) za pojemnik lub worek 120 l – 6,30 zł,
- 2) za pojemnik lub worek 240 l – 12,60 zł,
- 3) za pojemnik 1100 l – 58,00 zł.

Jeżeli właściciel wskazanych powyżej nieruchomości niezamieszkałych nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalało się stawkę opłaty podwyższonej:

- 1) za pojemnik lub worek 120 l – 12,60 zł,
- 2) za pojemnik lub worek 240 l – 25,20 zł,
- 3) za pojemnik 1100 l – 116,00 zł.

Zgodnie z uchwałą nr XLIV/444/2022 Rady Miejskiej w Wyrzysku z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty, wysokość opłaty od marca 2022 roku wynosiła 34,00 zł miesięcznie od 1 osoby zamieszkującej nieruchomość. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalało się stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 68,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca. W przypadku właścicieli nieruchomości

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym obowiązywało zwolnienie z części opłaty w wysokości 2 zł.

Natomiast miesięczna stawka opłaty za pojemnik lub worek dla nieruchomości niezamieszkałych stanowiących własność Gminy Wyrzysk, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne wynosiła:

- 1) za pojemnik lub worek 120 l – 24,00 zł,
- 2) za pojemnik lub worek 240 l – 48,00 zł,
- 3) za pojemnik 1100 l – 220,00 zł.

Jeżeli właściciel wskazanych powyżej nieruchomości niezamieszkałych nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustalało się stawkę opłaty podwyższonej:

- 1) za pojemnik lub worek 120 l – 48,00 zł,
- 2) za pojemnik lub worek 240 l – 96,00 zł,
- 3) za pojemnik 1100 l – 440,00 zł.

Tabela 6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Wyrzysk w latach 2021-2022 (źródło: Raport o stanie gminy za 2021 r. i 2022 r.).

L.p.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odpadów (Mg)	
			2021	2022
1.	Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	135,5000	110,1200
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	410,6060	448,3400
3.	Opakowania z metali	15 01 04	26,0680	19,0810
4.	Opakowania ze szkła	15 01 07	234,7350	231,5700
5.	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	15 01 10*	6,6200	6,5300
6.	Zużyte opony	16 01 03	23,1300	17,8600
7.	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	33,1400	73,7600
8.	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne	17 01 07	101,2900	24,2000

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

	niż wymienione w 17 01 06			
9.	Żelazo i stal	17 04 05	0,3760	1,1700
10.	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 09 03	17 06 04	6,1600	3,4500
11.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17 09 04	3,2800	74,7440
12.	Tekstylia	20 01 11	11,6000	14,4400
13.	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	20 01 21*	0,1000	0,0600
14.	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	0,5585	0,4472
15.	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	0,4600	0,2800
16.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	23,8800	18,7400
17.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	33,5000	15,7000
18.	Tworzywa sztuczne	20 01 39	16,4400	16,5800
19.	Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	744,8900	771,1800
20.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	2702,2440	2708,9300
21.	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	162,9200	128,5000
22.	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	20 03 99	8,5400	2,8800
SUMA			4 686,0375	4 688,5622

Od 2021 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych liczy się w stosunku do całkowitej masy odpadów komunalnych. Na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530) zmianie uległ sposób obliczania tego wskaźnika. Minimalny wskaźnik ten dla 2021 roku wynosił 20 %, Gmina Wyrzysk osiągnęła poziom 25,64 %. W 2022 roku minimalny wymagany wskaźnik wynosił 25 %, Gmina Wyrzysk osiągnęła 25,6376 %.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

Tabela 7. Uzyskane poziomy w latach 2021-2022 (źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2021 oraz 2022 rok).

Rok	Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Wyrzysk
2021	20 %	25,64 %
2022	25 %	25,6376 %

2. 11. 1. Gospodarowanie odpadami zawierającymi azbest

Szczególną grupą odpadów niebezpiecznych są odpady zawierające azbest. Na podstawie wytycznych „Krajowego Programu Usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, w 2011 r. Gmina przeprowadziła inwentaryzację obiektów zawierającej azbest. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest została wprowadzona do Bazy Azbestowej i zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie przedkładania marszałkowi informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska informacje o ilości i miejscach występowania azbestu są corocznie przekazywane do Bazy Azbestowej.

Uchwałą nr XLIII/440/2021 Rada Miejska w Wyrzysku określiła zasady i tryb postępowania przy udzielaniu dotacji z budżetu Gminy Wyrzysk na dofinansowanie kosztów inwestycji związanej z usuwaniem, transportem, unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, kryteriów wyboru inwestycji do dofinansowania i sposobu jej rozliczania. Dotacja jest udzielana podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych tj. osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, osobom prawnym, przedsiębiorcom, a także jednostkom sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi, będącymi właścicielami, współwłaścicielami budynków mieszkalnych, gospodarczych, inwentarskich, garażowych na terenie Gminy Wyrzysk, realizujących inwestycje związane z usuwaniem, transportem, unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest. Dotacją może zostać objęty częściowy zwrot nakładów poniesionych przez wnioskodawcę na usuwanie wyrobów zawierających azbest, obejmujących demontaż materiałów budowlanych w postaci płyt azbestowo - cementowych płaskich i falistych stanowiących pokrycie dachowe i elewacje budynków, ich transportem przez

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

uprawnione firmy na składowisko odpadów niebezpiecznych posiadających zezwolenie na przyjmowanie tego typu odpadów i ich umieszczaniem (składowaniem) na składowisku odpadów. Dotacja z budżetu Gminy Wyrzysk jest udzielana po podpisaniu umowy z Gminą Wyrzysk do wysokości 50 % poniesionych po podpisaniu umowy kosztów inwestycji, nie więcej jednak niż 3.000 zł. W latach 2021 - 2022 r. z budżetu Gminy Wyrzysk udzielono **czterech dotacji** w łącznej wysokości dofinansowania – **8 871,23 zł**. W ramach realizacji powyższego zadania z terenu gminy usunięto **9,35 Mg** (ton) płyt azbestowo – cementowych w miejscowościach:

- Osiek nad Notecią – 3650 kg,
- Kosztowo – 2800 kg,
- Wyrzysk – 2900 kg.

Tabela 7. Zestawienie ilości wyrobów zawierających azbest w Gminie Wyrzysk (źródło: www.bazaazbestowa.pl).

Rok	Unieszkodliwione [kg]			Pozostałe do unieszkodliwienia [kg]		
	Razem	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem	Osoby fizyczne	Osoby prawne
2021	235 269	235 254	15	2 735 848	2 119 809	616 040
2022	258 909	258 894	15	2 904 753	2 111 349	793 405

2. 11. 2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

W ramach wywiązywania się z ustawowego obowiązku zapewnienia porządku i czystości na terenie Gminy Wyrzysk w roku 2021 został oddany do użytku Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Osieku nad Notecią, do którego mieszkańcy mogą samodzielnie, nieodpłatnie dostarczyć odpady zbierane w sposób selektywny. PSZOK prowadzony jest przez Gminę Wyrzysk.

Do PSZOK-u przyjmowane są następujące rodzaje odpadów z terenu Gminy Wyrzysk:

- papier, w tym opakowania z papieru i tektury,
- metale, w tym opakowania z metali,
- tworzywa sztuczne, w tym opakowania z tworzyw sztucznych,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- szkło, w tym opakowania ze szkła,
- bioodpady, w tym odpady ulegające biodegradacji,

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

- odpady niebezpieczne, w tym lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć oraz opakowania po farbach, olejach, rozpuszczalnikach,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- zużyte opony w ilości 4 szt./rok z jednego gospodarstwa domowego,
- odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości 1000 kg/rok z jednego gospodarstwa domowego, pochodzących z drobnych prac wykonywanych we własnym zakresie, z zastrzeżeniem, że nie będą przyjmowane odpady budowlane i rozbiórkowe, jeżeli ich ilość lub rodzaj wskazuje, że powstają na nieruchomości niezamieszkałej lub w wyniku budowy, remontu lub rozbiórki budynku lub obiektu, na które wymagane jest pozwolenie lub zgłoszenie do administracji budowlano-architektonicznej,
- odpady tekstyliów i odzieży.

Duże zainteresowanie mieszkańców PSZOK-iem świadczy o tym, że punkt ten jest inwestycją bardzo użyteczną oraz elementem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi. Odpady problemowe, których mieszkańcy nie mogą przekazać w trakcie bezpośredniego odbioru odpadów z nieruchomości trafiają bezpośrednio do PSZOK-u dzięki czemu segregacja jest właściwa.

2. 12. Edukacja ekologiczna

Corocznie organizowana jest Olimpiada Ekologiczna Powiatu Pilskiego, której celem jest kształtowanie świadomości ekologicznej oraz właściwych postaw młodzieży wobec środowiska przyrodniczego, pobudzenia i rozwijania zainteresowań przyrodniczych. Wyzwalanie aktywności badawczej młodego pokolenia oraz inspiracji do podejmowania inicjatyw i praktycznych działań na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska, krajobrazu oraz warunków życia ludzi. Popularyzacji 165 problematyki ekologii w aspektach skutecznego przeciwdziałania zanieczyszczeniu i degradacji

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

środowiska. Ze względu na sytuację panującą w kraju, związaną z wystąpieniem stanu epidemii, spowodowanej rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w roku 2021 Starostwo Powiatowe w Pile nie organizowało Olimpiady Ekologicznej.

W okresie od lutego do marca 2021 roku Straż Miejska w Wyrzysku przeprowadziła „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 430 uczniów. Dzieci uczestniczyły w pogadance połączonej z prezentacją o tematyce ekologicznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza oraz segregacji śmieci. Podczas spotkania uczniowie dowiedzieli się, dlaczego należy dbać o środowisko przyrodnicze i co należy robić, aby zmniejszyć ilość produkowanych odpadów.

Zgodnie z Regulaminem XX Olimpiady Ekologicznej Powiatu Pilskiego w dniu 4 października 2022 r. został przeprowadzony etap gminny olimpiady, do którego przystąpiły 4 szkoły podstawowe z terenu gminy Wyrzysk (Falmierowo, Kosztowo, Osiek nad Notecią i Wyrzysk). Organizatorem etapu gminnego XX Olimpiady Ekologicznej Powiatu Pilskiego na terenie Gminy Wyrzysk była Szkoła Podstawowa w Wyrzysku im. Powstańców Wielkopolskich, ul. Parkowa 8, 89-300 Wyrzysk. Do etapu powiatowego zakwalifikowało się 5 uczniów klas podstawowych IV-VI oraz 5 uczniów klas VII-VIII.

W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku strażnicy Straży Miejskiej w ramach zadań własnych przeprowadzili „Edukację Ekologiczną” w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy Wyrzysk, gdzie łącznie wzięło udział 320 uczniów. Dzieci uczestniczyły w pogadance połączonej z prezentacją o tematyce ekologicznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza oraz segregacji śmieci. Podczas spotkania uczniowie dowiedzieli się, dlaczego należy dbać o środowisko przyrodnicze i co należy robić, aby zmniejszyć ilość produkowanych odpadów. Edukacja ekologiczna realizowana była również podczas imprez odbywających się na terenie Gminy Wyrzysk tj. w dniu 17 lipca 2022 roku w Dobrzyniewie podczas obchodów I Pikniku Ekologicznego który podsumował realizację projektu pt. "Z Ekologią na Ty" oraz w dniu 18 września 2022 r. na Bulwarach Wyrzyskich podczas imprezy plenerowej „Festyn Krajeński”.

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

3. Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk za lata 2021-2022

Tabela 8. Zestawienie zrealizowanych działań na rzecz ochrony środowiska w latach 2021 – 2022 (źródło: opracowanie własne).

Zadania	Działania podjęte w latach 2021-2022	Jednostka realizująca	Szacunkowe poniesione wydatki (zł)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa Gminnego Centrum Społeczno – Kulturalnego w Osieku nad Notecią	Gmina Wyrzysk	2021 - 34 440,00 zł 2022 - 415 525,35 zł
	Modernizacja budynku hali sportowej oraz budynku socjalno-użytkowego z bazą noclegowo-wypoczynkową w Wyrzysku przy ul. Parkowej oraz budowa hali sportowej (II etap)	Gmina Wyrzysk	2021 - 149 983,25 zł
	Wymiana kotłów opalanych węglem na wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki energii (olej, gaz, biomasa)	Gmina Wyrzysk	2021 - 44 155,00 zł 2022 - 48 726,00 zł
	Uzupełnienie oświetlenia drogowego na terenie Gminy Wyrzysk	Gmina Wyrzysk	2021- 14 908,48 zł 2022 – 49 950,63 zł
	Budowa dodatkowego punktu oświetleniowego Karolewo-Wiernowo	Gmina Wyrzysk	2021 – 4 452,50 zł 2022 – 16 757,95 zł
	Budowa dodatkowego punktu oświetleniowego Ruda	Gmina Wyrzysk	2021 – 17 471,80 zł 2022 – 12 263,43 zł
	Oświetlenie wsi Młotkówko	Gmina Wyrzysk	2021 – 14 682,74 zł 2022 – 12 759,56 zł
	Utwardzenie nawierzchni wraz z odcinkami dojazdowymi do posesji w Osieku nad Notecią - ul. Jasna	Gmina Wyrzysk	2021 - 4 551,00 zł
	Przebudowa drogi w Osieku nad Notecią - ul. Przemysłowa	Gmina Wyrzysk	2021 - 2 248 730,22 zł
	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi gminnej w Klawku	Gmina Wyrzysk	2021 - 19 581,01 zł
	Budowa chodnika przy drodze gminnej w Żelaźnie - fundusz sołecki i budżet gminy	Gmina Wyrzysk	2021 - 25 999,98 zł
	Utwardzenie dróg gruntowych w Osieku nad Notecią - ul. Podgórna	Gmina Wyrzysk	2021 - 36 781,14 zł

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

Budowa chodnika przy drodze gminnej w Dobrzyniewie - fundusz sołecki i budżet gminy	Gmina Wyrzysk	2021 - 38 289,23 zł
Utwardzenie pobocza przy drodze gminnej w Falmierowie - fundusz sołecki i budżet gminy	Gmina Wyrzysk	2021 - 71 193,35 zł
Przebudowa drogi gminnej G129318P w Gromadnie na odcinku ok. 100 m - fundusz sołecki i budżet gminy	Gmina Wyrzysk	2021 - 153 726,88 zł
Przebudowa mostu (jazu) w ciągu drogi gminnej G129326P w Kościerzynie Wielkim	Gmina Wyrzysk	2021 - 129 900,96 zł
Przebudowa ul. Leśnej w kierunku ul. Podgórznej w Wyrzysku	Gmina Wyrzysk	2021 - 562 419,00 zł
Przebudowa kanalizacji deszczowej wraz z nawierzchnią w Wyrzysku - Al. Rydzyńskich	Gmina Wyrzysk	2021 - 69 111,97 zł
Utwardzenie drogi gminnej w Komorowie	Gmina Wyrzysk	2021 - 23 957,63 zł
Utwardzenie pobocza przy drodze gminnej w Falmierowie	Gmina Wyrzysk	2021 - 71 193,35 zł
Utwardzenie ciągu pieszo-jezdnego w Dąbkach	Gmina Wyrzysk	2021 - 6 999,99 zł
Przebudowa ulicy w Wyrzysku - ul. Sosnowa	Gmina Wyrzysk	2021 - 13 124,10 zł
Przebudowa drogi gminnej w Rudzie	Gmina Wyrzysk	2021 - 19 434,00 zł
Dotacja celowa dla Powiatu Pilskiego na budowę chodnika Wyrzysk Skarbowy - Gleszczonek	Gmina Wyrzysk	2021 - 85 907,50 zł
Przebudowa drogi gminnej nr G129327P w Auguście	Gmina Wyrzysk	2022 - 28 044,00 zł
Utwardzenie dróg gruntowych w Osieku nad Notecią - fundusz sołecki i budżet gminy	Gmina Wyrzysk	2021 - 36 781,14 zł
Budowa drogi gminnej w Konstantynowie	Gmina Wyrzysk	2022 - 17 712,00 zł
Przebudowa drogi w Wyrzysku - ul. Pod Czubatką	Gmina Wyrzysk	2022 - 12 474,17 zł
Przebudowa drogi gminnej w Gleśnie	Gmina Wyrzysk	2022 - 10 000,00 zł
Przebudowa drogi gminnej w Klawku	Gmina Wyrzysk	2022 - 672 290,94 zł

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

	(I etap)	Wyrzysk	
	Przebudowa drogi gminnej w Klawku	Gmina Wyrzysk	2022 - 601 142,61 zł
	(II etap)		
	Przebudowa dróg gminnych w Osieku nad Notecią - ul. 11 Listopada, ul. 3 Maja, ul. Jasna	Gmina Wyrzysk	2022 - 1 061 272,40 zł
	Modernizacja drogi dojazdowej w Wyrzysku - ul. Bydgoska	Gmina Wyrzysk	2022 - 66 250,00 zł
	Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi gminnej nr G129315P w Falmierowie - fundusz sołecki i budżet gminy	Gmina Wyrzysk	2022 - 29 520,00 zł
	Przebudowa drogi gminnej na odcinku Falmierowo - Gromadno	Gmina Wyrzysk	2022 - 1 455 843,33 zł
	Przebudowa drogi gminnej w Rudzie	Gmina Wyrzysk	2022 - 5 350,50 zł
	Przebudowa ulic wraz z infrastrukturą w Wyrzysku - ul. Akacyjowa, ul. Kalinowa, Wierzbowa	Gmina Wyrzysk	2022 - 150 277,90 zł
	Utwardzenie drogi gminnej w Komorowie	Gmina Wyrzysk	2022 - 25 681,35 zł
Zagrożenia hałasem	<p>Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony środowiska przed hałasem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru Kosztowo-Północ • miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru Dobrzyniewo - Falmierowo • miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Polanowo – etap II <p>Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt. 3 w planie miejscowym określa się obowiązkowo zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w związku z tym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadzamy zapisy dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych terenów o różnych funkcjach.</p>	Gmina Wyrzysk	-
Poła	Wprowadzenie do miejscowych planów		

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

elektromagnetyczne	<p>zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina wprowadza stosowne zapisy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 z późn. zm.) • Gmina przestrzega procedur ooś na etapie udzielania decyzji środowiskowych oraz prowadzi i konsultacje społeczne w trakcie trwania procedur lokalizacyjnych przedsięwzięć 	Gmina Wyrzysk	-
Gospodarka wodno-ściekowa	<p>Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</p> <p>Budowa rurociągu Kościerzyn Wielki – Falmierowo</p> <p>Program zdalnego odczytu wodomierzy</p> <p>Budowa sieci wodociągowej uzupełniającej w Wyrzysku - osiedle Leśne</p> <p>Budowa i modernizacja sieci wodociągowej w Wyrzysku – ul. Topolowa</p> <p>Modernizacja istniejących sieci kanalizacji sanitarnej w celu likwidacji niekontrolowanych wypływów do środowiska – Osiek nad Notecią</p> <p>Budowa sieci wodociągowej w Wyrzysku - osiedle Kwiatowe</p> <p>Modernizacja istniejących sieci kanalizacji sanitarnej w celu ograniczenia wód opadowych i infiltracyjnych - Wyrzysk</p> <p>Kontrola posiadania przez właścicieli nieruchomości dokumentacji stwierdzających wywóz nieczystości ciekłych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na bieżąco prowadzone są kontrole nieruchomości 	<p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p> <p>Gmina Wyrzysk</p>	<p>2021 - 12 000,00 zł 2022 - 12 000,00 zł</p> <p>2021 -177 897,01 zł</p> <p>2021 - 417 231,42 zł</p> <p>2021 - 39 923,10 zł</p> <p>2022 - 24 954,00 zł</p> <p>2021 – 5 000,00 zł 2022 - 5 000,00 zł</p> <p>2022 - 15 535,00 zł</p> <p>2021 – 5 000,00 zł 2022 - 5 000,00 zł</p> <p>Koszty administracyjne</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

	Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	Gmina Wyrzysk	2021 - 18 775,95 zł 2022 - 4 065,94 zł
Zasoby geologiczne	Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych	Gmina Wyrzysk	-
	Konsekwentne wpisywanie w plany mpzp obszarów udokumentowanych złóż kopalin i niedopuszczanie do zmiany przeznaczenia terenu:	Gmina Wyrzysk	-
Gleby	Inwentaryzacja i rekultywacja terenów zdegradowanych np. „dzikich składowisk”: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Straż Miejska prowadzi monitoring stanu porządku na terenie gminy i interweniuje po uzyskaniu informacji o wystąpieniu nielegalnych miejsc składowania odpadów. Powstające wysypiska są likwidowane doraźnie po uzyskaniu informacji o ich lokalizacji 	Gmina Wyrzysk	-
	Promocja rolnictwa ekologicznego i dobrych praktyk rolniczych	Gmina Wyrzysk	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	Gmina Wyrzysk	2021 -3 277 777,94 zł 2022 – 3 915 129,44 zł
	Utrzymanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	Gmina Wyrzysk	2021 – 43 265,67 zł 2022 - 150 847,81 zł
	Dotacje do usuwania, unieszkodliwienia i transportu wyrobów zawierających azbest	Gmina Wyrzysk	2021 - 5 871,23 zł 2022 - 3 000,00 zł
	Zagospodarowanie terenu na Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Osieku nad Notecią	Gmina Wyrzysk	2021 - 77 900,00 zł
	Rekultywacja gminnego wysypiska odpadów w Bagdadzie	Gmina Wyrzysk	2021 - 323 480,00 zł
	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów:	Gmina Wyrzysk	-

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA
LATA 2021-2022**

	<ul style="list-style-type: none"> likwidacja dzikich wysypisk śmieci odbywa się na bieżąco 		
	Wywóz i unieszkodliwianie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego	Gmina Wyrzysk	2021 – 2 592,00 zł 2022 – 2 624,40 zł
Zasoby przyrodnicze	Nasadzenia zastępcze/kompensacyjne	Gmina Wyrzysk	-
	Konserwacja i prace pielęgnacyjne parków, terenów rekreacyjnych oraz terenów zieleni	Gmina Wyrzysk	2021 - 244 112,58 zł 2022 – 279 000,67 zł
Zagrożenia poważnymi awariami	Zakup wyposażenia dla Ochotniczej Straży w Falmierowie	Gmina Wyrzysk	2021 – 1 500,00 zł 2022 – 5 000,00 zł
	Zakup wyposażenia dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kosztowie	Gmina Wyrzysk	2021 – 5 000,00 zł
	Zakup wyposażenia dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Osieku nad Notecią	Gmina Wyrzysk	2022 – 15 000,00 zł

4. Podsumowanie

Raport z wykonania "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk na lata 2021 - 2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028" za lata 2021-2022, opracowany został jako realizacja wymogu wynikającego z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, nakładającego obowiązek sporządzenia co 2 lata raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska przez organ wykonawczy oraz przedłożenia go Radzie Miejskiej w Wyrzysku. Raport został wykonany za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r., zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych. Wiele wskaźników jakości środowiska nie jest monitorowanych corocznie, co uniemożliwia precyzyjne określenie zmian. Działania zrealizowane przez Gminę Wyrzysk przedstawiono w oparciu o dane, w posiadaniu, których jest Urząd Miejski w Wyrzysku oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wyrzysku. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

Założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Działania i przedsięwzięcia zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk, zmierzają w kierunku poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami, w tym ograniczenia emisji zanieczyszczeń. Szczegółowym celem polityki ekologicznej jest ograniczanie szkodliwych czynników wpływających na zdrowie i zapobieganie zagrożeniom zdrowia poprzez poprawę stanu powietrza atmosferycznego, ochronę przed chemicznymi zanieczyszczeniami gleby i wód, właściwą gospodarkę odpadami, ochronę przed hałasem oraz zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska. W gminie Wyrzysk w latach 2021 – 2022 zrealizowano inwestycje związane z poprawą infrastruktury drogowej, realizacja założeń „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wyrzysk na lata 2008 - 2032”. Racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców. W tym zakresie konieczna jest współpraca samorządu gminy z powiatem, z gminami sąsiednimi oraz organizacjami pozarządowymi.

Z niniejszego raportu wynika, że Gmina realizowała zadania związane z edukacją ekologiczną i informowała społeczeństwo o konieczności i celowości zadań ekologicznych (np. wprowadzanie selektywnej zbiórki odpadów, zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zbiórka leków przeterminowanych, zbiórka zużytych baterii). Wszystkie zadania zawarte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk”, realizowane były w celu poprawy stanu ochrony środowiska na terenie gminy Wyrzysk. Reasumując stan realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wyrzysk”, w ujęciu rzeczowym i finansowym jest na poziomie zaawansowanym. Zrealizowano większość zaplanowanych inwestycji oraz niektóre nieplanowane a mające znaczenie dla stanu i ochrony środowiska. Wykonano również działania organizacyjne w ramach zadań własnych. Na wykonanie zadań wydatkowano środki budżetu gminy, jak również pozyskano środki finansowe z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Raport ten po jego akceptacji przez Radę Miejską w Wyrzysku zostanie przekazany Staroście Piłskiemu, w celu przygotowania odpowiednio raportu z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Środowiska.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WYRZYSK ZA LATA 2021-2022

Na terenie gminy Wyrzysk w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. w ramach Programu Ochrony Środowiska podjęto się realizacji dużej części zadań wynikających z planu operacyjnego ww. Programu. Na zadania z zakresu ochrony środowiska wydano około 17 720 884 zł. Wszystkie zrealizowane działania przyczyniły się do poprawy stanu środowiska naturalnego co widać po wskaźnikach monitorowania. Większość branych pod uwagę wskaźników monitoringu uległa poprawie oraz widać znaczny postęp w osiągnięciu zamierzonych celów. Duży postęp zauważa się również w obszarze ochrony powietrza: termomodernizacje, remonty dróg czy wymiany niesprawnych źródeł paliw. Należy się spodziewać, że w kolejnych latach poziom realizacji zadań będzie jeszcze większy, co w znacznie większym stopniu przyczyni się do poprawy jakości środowiska na terenie gminy.

Przewiduje się, że w kolejnych latach realizacja zadań będzie jeszcze intensywniejsza, co przyczyni się do dalszej poprawy jakości środowiska na terenie gminy.

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Wyrzysk na tle powiatu pilskiego.....	5
Rysunek 2. Plan gminy Wyrzysk.....	6

Spis tabel

Tabela 1. Liczba ludności na terenie gminy Wyrzysk w latach 2012-2022 (źródło: Bank Danych Lokalnych)	7
Tabela 2. Klasy bonitacyjne gruntów ornych i użytków zielonych na terenie powiatu pilskiego i Gminy Wyrzysk (źródło: opracowanie własne).....	8
Tabela 3. Formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Wyrzysk, (źródło: www.crfop.gdos.gov.pl).....	10
Tabela 4. Pomniki przyrody występujące na terenie gminy Wyrzysk, (źródło: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 2017 r.).....	11
Tabela 5. Zestawienie zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2021-2022 (źródło: Urząd Miejski w Wyrzysku).....	18
Tabela 6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Wyrzysk w latach 2021-2022 (źródło: Raport o stanie gminy za 2021 r. i 2022 r.).....	21
Tabela 7. Zestawienie ilości wyrobów zawierających azbest w Gminie Wyrzysk (źródło: www.bazaazbestowa.pl).....	24
Tabela 8. Zestawienie zrealizowanych działań na rzecz ochrony środowiska w latach 2021 – 2022 (źródło: opracowanie własne).....	27

BURMISTRZ

Marcin Piszczek

Kierownik Referatu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Odpadami


Anna Kubich



